

СЕКЦІЯ 5

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Богданов С. І.,
старший викладач кафедри вищої та прикладної математики
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

АЛГОРИТМ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗНЕЦІНЕННЯ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ КОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

На жаль, із кожним днем все більше підприємств зазнають псування або знищення необоротних активів в наслідок бойових дій. Прийняття управлінського рішення щодо подальшого відображення в бухгалтерському обліку даних активів підприємства залежить від виконання обов'язкових умов їх визнання згідно з чинним законодавством [1; 2; 3]. Порушення хоча б однієї умови потребує в бухгалтерському обліку виключення об'єкта зі складу необоротних активів.

Закінчення бойових дій на території, де розташовано підприємство, дозволяє власникам та керівництву оцінити їх вплив на фізичний та якісний стан майна. З метою забезпечення правдивості даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємство зобов'язано провести інвентаризацію «у разі можливості безпечного та безперешкодного доступу уповноважених осіб до активів, первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку» (п. 8 розд. I [4]) (рис. 1).

У разі встановлення фактів повного псування, знищення, втрати необоротних активів через війну (тобто в наслідок форс-мажорних обставин [5]) підприємство в бухгалтерському обліку має право визнати втрати від списання необоротних активів [6]. Первинним документом для відображення даних операцій є акт списання необоротних активів, який складається на підставі протоколу результатів інвентаризаційної комісії, наказу керівника про облік результатів інвентаризації. Для відображення списання необоротних активів у податковому обліку додатково потрібен сертифікат або лист Торгово-промислової палати України [5]. Відповідно, до складання вказаних вище документів керівнику підприємства доцільно:

1. Подати заяву до правоохоронних органів про кримінальне правопорушення (мародерство, пошкодження невідомими особами, неможливість встановити причини пошкодження чи втрат); отримати витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань.

2. Подати повідомлення й отримати акт пошкодження майна від ДСНС за умов її виклику у випадку пожежі, розмінування, руйнування тощо.

3. Здійснити фото, відео-фіксацію пошкодження, знищення майна.

4. Надати інформацію про пошкоджене майно на офіційні державні інтернет-ресурси.

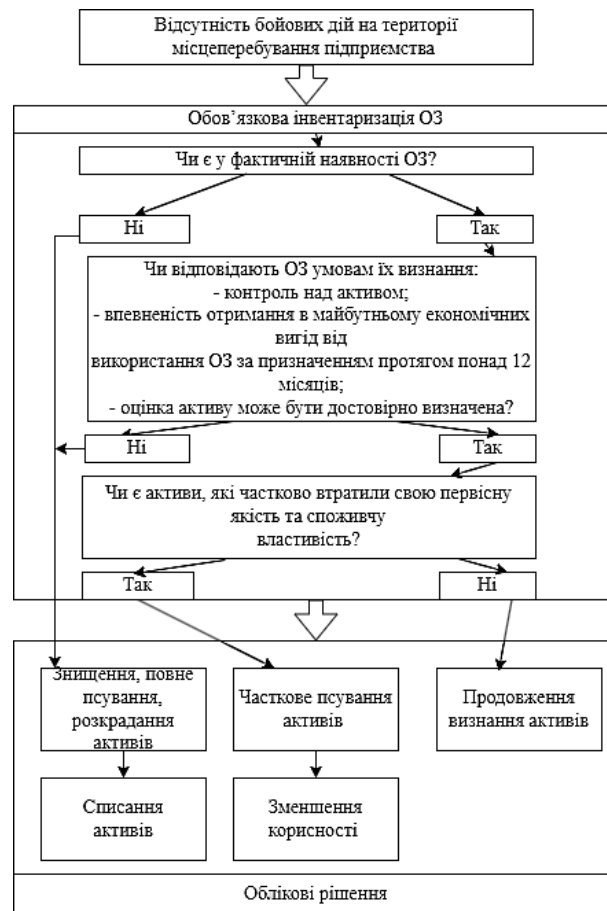


Рис. 1. Загальний алгоритм прийняття управлінського рішення щодо бухгалтерського обліку знецінення необоротних активів комерційного підприємства в умовах воєнного стану в Україні

Джерело: розроблено за [1–3; 9]

Порядок та методика оцінки втрачених, знищених чи пошкоджених необоротних активів підприємств недержавної форми власності, внаслідок збройної агресії РФ, затверджені у 2022 р. [7; 8]. З метою підтвердження розміру збитків та оцінки розміру компенсації підприємству додатково до раніше вказаних дій необхідно власним коштом провести експертну оцінку збитків, завданих майну, упущеної вигоди та отримати звіт про оцінку від незалежного оцінювача або судову експертизу (експертне дослідження) [8].

За умов неможливості формування доказової бази для списання необоротних активів (наприклад, внаслідок відсутності можливості проведення інвентаризації, відсутності первинних документів тощо) підприємство продовжує їх визнавати у складі необоротних активів до моменту виконання раніше розглянутих умов списання з наданням даної інформації у примітках до фінансової звітності. Згідно зі змінами чинного облікового законодавства, підприємство має право оцінити негативний вплив економічного та правового середовища на результати його діяльності та визнати втрати від зменшення корисності даного виду необоротних активів [3–9] (рис. 1).

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996IV від 16.07.1999 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99614#Text>.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 07.02.2013 р. Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z033613>.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» № 92 від 27.04.2000 р. Міністерство фінансів України.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z028800>.

4. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879 від 02.09.2014 р. Міністерство фінансів України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z136514#Text>.

5. Лист про засвідчення форс-мажорних обставин № 2024.02.07.1 від 28.02.2022 р. Торгово-промислова палата України.

URL: <https://ucco.org.ua/naivazhlyvishe/contactszasvidchenniaforsmazhorkhobstavin>.

6. Порядок визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації. Постанова Кабінету міністрів України № 326 від 20.03.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262022п#n382>.

7. Податковий кодекс України. Кодекс № 2755VI від 02.12.2010 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/275517>.

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» № 817 від 24.12.2004 р. Міністерство фінансів України.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z003505>.

9. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану. Закон України № 4765VI від 12.05.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476517#Text>.